

своему, но го биеше често и го наричаше „подхвърлено“. На осмата година то бѣше вече пастирче, и когато въ кжщата нѣмаше нищо за ядене, ходѣше да бере гжби. Какъ не го изядоха тамъ вълци, — единъ богъ знае.

Много боязливо момче бѣше то и, както всички селянчета, като разговаряше съ чужди хора, пѣхаше прѣста въ устата си. Никой не вѣрваше, че то ще израстне, а още по-малко, че майка му ще дочака отъ него нѣкоя радостъ, защото то не бѣше врѣдно за работа. Не се знае, дѣ му бѣ дошло това, но къмъ едно нѣщо имаше то наклоностъ, — къмъ музиката. Навсѣкждѣ я то слушаше, а като малко отъ малко поподрасна, то вече за нищо друго и не мислѣше. Ще трѣгне по нѣкой пѣть съ говедата или съ кошничка за ягоди, но ще се върне безъ ягоди и казва, посмръчвайки:

— Мамо, въ гората нѣщо свирѣше. . . ой, ой!

А майка му отвѣрна:

— Ще ти засвири азъ тебѣ, само почакай малко!

И, наистина, тя понѣкога му засвирваше съ голѣмата лѣжица. Момчето крѣщи, обѣщава, че вече нѣма да прави така, а въ сжщото врѣме само мислѣше въ ума си, че въ гората нѣщо свири. . . Но какво? Мигаръ знаеше! Елитѣ, букитѣ, брезитѣ, кленоветѣ, — всичко свирѣше; цѣлата гора — и ти и то!

Ехото сжщо. . . на полето му свирѣше трѣвицата, въ градината, до хижата чувѣрчеха врабцитѣ, та дори вишнитѣ се тресеха! Вечеръ то се заслушваше къмъ всички гласове, каквито можеха да се чуятъ въ село, и, навѣрно му се чинѣше, че цѣлото село свири. Когато го пращаха да надглежда тора, то тогазъ и вѣтъра му свирѣше въ вилата.

Веднѣжъ, когато стояло съ разрошени коси и се заслушвало въ свирнята на вѣтъра прѣзъ дървенитѣ врати, видѣ го пждаря и, като отпаса ремика си, потупалъ го хубавичко — да помни. Но това нищо не помогна. Хората го викаха „Янко свирача“. Пролѣтъ, то бѣгаше отъ кжщи, за да си прави свирчици-пищялки покрай

поточето. Нощѣ, когато жабитѣ започваха да крѣкатъ, кълвачитѣ да дѣлбятъ, брѣмбаритѣ да брѣмчатъ, пѣтлитѣ да пѣятъ, то не можеше да спи, а току сѣ слушаше единъ Богъ знае сѣмо, каква хармония слушаше то въ всичко туй. Майката даже на черква не можеше да го земе съ себе си, тѣй като щомъ органътъ зазвучи или се зачуеше хора отъ сладостни гласове, очитѣ на дѣтето се замѣгляваха, сѣкашъ гледаха въ нѣкой другъ миръ.

Пазачътъ, който ходѣше нощѣ низъ селото, и, за да не заспи, броеше звѣздитѣ или разговаряше съ кучетата, бѣ видѣлъ честичко бѣлата ризица на Янка, който припкахе въ тъмнината къмъ крѣмата. Но момченцето не ходѣше въ крѣмата, а само около крѣмата. Тамъ, като се притаи до стѣната, то слушаше. Въ крѣмата танцуватъ и по-нѣкога нѣкой ще се провикне: „У-ха!“ Чувахе се ту че тропатъ ботуши, ту момински гласъ: „Е че какво! Гадулкитѣ тихо дрънкаха: „Да пиемъ, да пиемъ, весели да бждемъ“, а контрабасътъ съ дебелъ гласъ повтаряше: „както Богъ даде, [както Богъ даде!“ Прозорцитѣ силно свѣтѣха, и изглеждаха, че всѣка греда у крѣмата трепери, пѣе, свири и Янко всичко слушаше. . .

Какво не би далъ той за цигулката, която тѣй тѣничко свирѣше: „Да ядемъ, да пиемъ, весели да бждемъ!“ Такива пѣящи дѣсчици. . . Отдѣ ги зематъ? Кой ги прави? Да му дадѣха поне веднажъ да подѣржи въ ржцѣтъ си нѣщо такова? Но кой ще му даде! Той можеше само да слуша, пѣкъ и това до тогава, докато пазачътъ не му викне изъ тъмнината -

— Не ще ли се приберешъ у дома си, дяволче неедно?!

Тогава то съ все сила побѣгваше у дома, а слѣдъ него се носѣше въ тъмнината звука на гадулката: „Да ядемъ, да пиемъ, весели да бждемъ!“ и твърдия гласъ на контрабаса: „Както Богъ даде, както Богъ даде!“

За него бѣше голѣмъ празникъ, когато то можеше нѣйдѣ да послуша цигулка; на примѣръ, по сватба, или вечеринки. Подирѣ